

Aké informácie sa nachádzajú v databáze?

Databáza osirelých diel

Nová databáza autorských diel

Osirelé diela sú všetky slovesné diela, najmä knihy, časopisy a noviny, ale aj filmy, zvukové záznamy a iné výsledky tvorivej činnosti, ktoré sú chránené autorským právom, ale ich nositeľov práv nie je možné určiť alebo nájsť.

V knižniciach, múzeách, archívoch, školách, fondoch verejnoprávných vysielateľov a v zbierkach iných verejne prístupných inštitúcií EÚ sa nachádzajú milióny osirelých diel.

Smernica EÚ 2012/28/EÚ, ktorá nadobudla účinnosť na konci roka 2012, stanovuje spoločné pravidlá vzťahujúce sa na digitalizáciu a online sprístupňovanie osirelých diel, prvý raz uverejnených alebo odvysielaných v EÚ.

Podľa smernice môžu diela, ktoré boli určené ako osirelé po dôslednom vyhľadávaní, používať verejne prístupné kultúrne a vzdelávacie organizácie. Všetky osirelé diela musia byť pred použitím zaradené do jedinej európskej databázy, ktorej vytvorením bol poverený Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu (EUIPO).

Ako sa databáza používa?

Cieľom databázy osirelých diel je zhromažďovať informácie o osirelých dielach, uchovávaných v súčasnosti v zbierkach verejných knižníc, múzeí, archívov a iných kultúrnych a vzdelávacích organizácií, ktoré sídlia v členských štátoch EÚ a krajinách EHP.

Inštitúcie, ktoré uchovávajú osirelé diela, musia pred ich použitím najprv vykonať z príslušných zdrojov dôsledné vyhľadávanie nositeľov práv.

Po neúspešnej snahe o dohľadanie nositeľov autorských práv k osirelým dielam zašle každá kultúrna alebo vzdelávacia organizácia dostupné údaje o týchto dielach príslušnému štátnemu orgánu (Slovenská národná knižnica).

Každý štátny orgán potom zaznamená tieto informácie do databázy osirelých diel. Ak sa diela považujú za osirelé v jednej krajine, sú uznané za osirelé v celej Európskej únii. To znamená, že všetky kultúrne a vzdelávacie organizácie, ktoré majú tieto diela vo svojich zbierkach, ich môžu digitalizovať a sprístupniť v rámci EÚ.

Nositelia práv majú právo požiadať o ukončenie statusu príslušného osirelého diela tým, že sa k dielu prihlásia.

Získavanie informácií o osirelých dielach z databázy je prístupné aj širokej verejnosti.

Databáza preto predstavuje jednotné harmonizované prístupové miesto k informáciám o osirelých dielach pre kultúrne a vzdelávacie organizácie, ako aj pre možných nositeľov práv a širokú verejnosť.

K databáze osirelých diel sa môžete dostať z webovej lokality:

<https://euiipo.europa.eu/orphanworks/>

Ak máte záujem používať databázu osirelých diel a potrebujete pomoc alebo ďalšie informácie, obráťte sa na nás:

observatory.orphanworks@euiipo.europa.eu

Pre koho je databáza určená?

Kultúrne inštitúcie môžu zaznamenávať informácie o osirelých dielach do jedinej online databázy.

Databáza zabezpečuje voľný prístup verejnosti k informáciám o osirelých dielach v 28 členských štátoch EÚ a krajinách EHP.

Nositelia práv si môžu preveriť, či sa ich dielo používa, ukončiť status osirelého diela a žiadať od používateľov primeranú odmenu.

